Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/3940

1.9.2026

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 10 juli 2026

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Zweden

(C/2026/3940)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad ([1]), en met name artikel 3, lid 3,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden ([2]), en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.

(2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Zweden noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone ([3]), alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone ([4]) aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.

([1]) Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) PB C, C/2026/2434, 28 April 2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Aanbeveling van de Raad van 21 april 2026 over het economisch beleid van de eurozone (PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

(4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([5]). Herstel- en veerkrachtplannen zijn, samen met financiering in het kader van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in de door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met de landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader daarvan worden ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen tot de aanpak van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld, en erop voort te bouwen.

(5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Zweden bekendgemaakt. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Zweden heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen voor 2025 en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Zweden van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Zweden in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Zweden heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

(6) De Commissie heeft uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Zweden. De belangrijkste bevindingen van de beoordeling door de diensten van de Commissie van macro-economische kwetsbaarheden voor Zweden voor de toepassing van die verordening zijn bekendgemaakt op 20 mei 2026 ([6]). De Commissie heeft op 3 juni 2026 geconcludeerd dat Zweden niet meer wordt geconfronteerd met macro-economische onevenwichtigheden. Met name de kwetsbaarheden in verband met de vastgoedmarkt en de hoge particuliere schulden blijven bestaan, maar zijn de laatste tijd minder ernstig geworden. Hoewel de Zweedse economie zeer gevoelig is voor rentetarieven als gevolg van het wijdverbreide gebruik van variabele hypotheekrente, is ze bestand gebleken tegen de hogere rentetarieven in 2022 en 2023, waardoor de huizenprijzen zijn gedaald. Sindsdien zijn de huizenprijzen stabiel en lijken zij minder overgewaardeerd dan voorheen. De grote commerciële vastgoedsector vertoonde tekenen van verbeterde herfinancieringscapaciteit naarmate de rentetarieven afnamen en de toegang tot de kapitaalmarkt verbeterde. De schulden van huishoudens als percentage van het bbp, die sinds de pandemie waren teruggelopen, zijn in 2025 afgevlakt en zullen naar verwachting stabiel blijven. In de toekomst kunnen woningtekorten, in combinatie met soepelere eisen voor kredietnemers, de huizenprijzen en de schulden van huishoudens opdrijven. Banken blijven sterk en winstgevend en het aantal niet-renderende leningen is laag. Onlangs zijn enkele maatregelen genomen om de huurmarkt flexibeler te maken, en eind 2025 is het regelgevingskader voor bouwvergunningen bijgesteld. Vooruitblikkend zou het daadwerkelijk vergroten van het woningaanbod en het aanpakken van fiscale stimulansen ter bevordering van de met schulden gefinancierde aankoop van woningen, in combinatie met een verstandig gebruik van macroprudentiële maatregelen, helpen om de stijging van de huizenprijzen verder te temperen en de schulden van huishoudens op duurzame wijze te verminderen. Het Europees Semester zal het kader bieden voor het monitoren van de vooruitgang bij huisvestingshervormingen.

([5]) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) SWD(2026) 143 final.

(7) Op 21 januari 2025 heeft de Raad, op basis van de beoordeling en de aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling aangenomen tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Zweden ([7]). Het plan bestrijkt de periode 2025-2028 en omvat een budgettaire beperking in de vorm van een maximaal groeipercentage van de netto-uitgaven over een periode van vier jaar. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 4,0 % in 2025, 4,4 % in 2026, 4,4 % in 2027 en 4,6 % in 2028; deze stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 10,7 % in 2025, 15,5 % in 2026, 20,6 % in 2027 en 26,1 % in 2028.

(8) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen ([8]), en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. De lidstaten kunnen nog tot 2028 om activering van de nationale ontsnappingsclausule verzoeken indien zij voldoen aan de criteria van artikel 26 van Verordening (EU) 2024/1263.

(9) Op 30 april 2026 heeft Zweden zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026 ([9]) ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester. Het jaarlijkse voortgangsverslag weerspiegelt ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Zweden over de vooruitgang bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241.

(10) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 1,5 % en de GICP-inflatie 2,6 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 1,8 % en in 2027 met 2,2 %, bij een GICP-inflatie van 1,5 % in 2026 en 1,8 % in 2027.

(11) Volgens gegevens van Eurostat ([10]) is het overheidstekort van Zweden gedaald van 1,5 % van het bbp in 2024 tot 1,3 % van het bbp in 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een tekort van 2,8 % van het bbp in 2026 en 2,5 % van het bbp in 2027. De stijging in 2026 is voornamelijk het gevolg van naar verhouding aanzienlijke discretionaire begrotingsuitgaven, met name op het gebied van defensie.

(12) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers ([11]), die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 contractief, met 0,3 % van het bbp. De begrotingskoers zal naar verwachting expansief zijn in 2026, met 1,9 % van het bbp, en contractief in 2027, met 0,6 % van het bbp.

(13) Volgens gegevens van Eurostat ([12]) is de overheidsschuld van Zweden gestegen van 34,2 % van het bbp eind 2024 tot 35,1 % van het bbp eind 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal stijgen tot 36,6 % eind 2026 en tot 37,7 % eind 2027. De stijging van de schuldquote in 2026 is voornamelijk het gevolg van de stijging van het tekort.

([7]) Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Zweden (PB C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([8]) Mededeling van de Commissie, "Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact", Brussel, 19 maart 2025, (C (2025) 2000 final).

([9]) De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

([11]) De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

([12]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

(14) Volgens gegevens van Eurostat ([13]) bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Zweden in 2025 2,9 % van het bbp. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie stijgen deze in 2026 tot 3,8 % van het bbp ([14]).

(15) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Zweden budgettaire beleidsmaatregelen vastgesteld om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten. Het gaat hierbij onder meer om niet-gerichte verlagingen van de accijnzen op benzine en diesel, die respectievelijk op 30 september en 30 november 2026 aflopen, en niet-gerichte geldelijke ondersteuning achteraf van huishoudens voor gas- en elektriciteitskosten die in januari en februari 2026 zijn gemaakt. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bedragen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 minder dan 0,2 % van het bbp ([15]). Indien deze maatregelen tot eind 2026 van kracht zouden blijven, zouden de begrotingskosten ervan volgens ramingen van de Commissie 0,4 % van het bbp bedragen in 2026.

(16) Volgens de berekeningen van de Commissie stegen de netto-uitgaven van Zweden met 2,2 % in 2025 en met 8,2 % cumulatief in 2024 en 2025. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt onder het aanbevolen maximale groeipercentage. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, komt ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit onder het aanbevolen maximale groeipercentage.

(17) Uitgaande van de berekeningen van de Commissie nemen de netto-uitgaven van Zweden in 2026 naar verwachting met 6,5 % toe en met 15,3 % cumulatief in 2024, 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,0 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven naar verwachting uit onder het aanbevolen maximale groeipercentage. De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.

(18) In Zweden ligt het uitvoeringstempo voor de cohesiebeleidsprogramma's, die steun omvatten uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), boven het gemiddelde tempo op EU-niveau, zowel bij de projectselectie als bij betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Zweden onderneemt in het kader van zijn cohesiebeleidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Niettemin kunnen sommige gebieden, waaronder duurzame stedelijke ontwikkeling en de circulaire economie, verdere aandacht vereisen bij de uitvoering. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Zweden in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeleidsfondsen heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie ([16]) zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.

([13]) Eurostat, overheidsuitgaven door classificatie van overheidsfuncties (COFOG).
([14]) De NAVO-definitie van defensie-uitgaven verschilt van de COFOG-definitie van defensie-uitgaven. Bovendien kunnen er verschillen optreden als gevolg van het moment waarop de uitgaven worden geboekt, met name in het geval van militaire uitrusting, aangezien de NAVO-rapportage niet verloopt volgens de nationale boekhoudregels voor het moment van boeking.
([15]) Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).
([16]) Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

(19) Zweden wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met de woningmarkt en de hoge schuldenlast, de reductie van broeikasgasemissies, capaciteits- en transmissiebeperkingen van het stroomnet die gerelateerd zijn aan de uitrol van hernieuwbare energiebronnen, het onderwijsstelsel en de achteruitgaande schoolprestaties van leerlingen, en vaardighedenkloven, die het grootst zijn voor mensen uit kansarme sociaal-economische milieus of met een migratieachtergrond.

(20) De Zweedse huursector is strikt gereguleerd en is verdeeld tussen gereguleerde appartementen met huren onder de marktprijs en nieuwere woningen met marktconforme huurprijzen. Deze structuur heeft lange wachtlijsten voor gereguleerde appartementen tot gevolg, met beperkte mechanismen voor de toewijzing van woningen aan degenen die er het dringendst behoefte aan hebben, belemmert de woningbouw en beperkt de arbeidsmobiliteit. Gegevens over bouwvergunningen bevestigen de ernst van de neergang in de bouwsector en wijzen op een stabilisatie op een laag niveau. Er zou meer moeten worden gebouwd, met name in stedelijke gebieden, om te voorkomen dat de kloof in het woningaanbod groter wordt, samen met inspanningen om de gemiddelde doorlooptijden voor zonering en vergunningverlening te verkorten, waarbij recente inspanningen op dat gebied worden uitgebreid en daarop wordt voortgebouwd. De particuliere schuldenlast behoort tot de hoogste in de EU. De gunstige fiscale behandeling van hypotheken, met name de hoge hypotheekrenteaftrek, blijft huishoudens sterk stimuleren om leningen aan te gaan. Doeltreffende hervormingen zouden de prikkels voor het aangaan van schulden kunnen verminderen en de betaalbaarheid kunnen verbeteren.

(21) Zweden ligt met zijn huidige beleid niet op koers voor het behalen van zijn EU-streefdoelen voor 2030 om de broeikasgasemissies te verminderen. De broeikasgasemissies van het land zijn in 2024 gestegen, voornamelijk door het wegvervoer en niet voor de weg bestemde mobiele machines. Dit is met name te wijten aan recente beleidswijzigingen, waaronder minder verplichtingen om biobrandstoffen bij te mengen en lagere accijnzen op vloeibare brandstoffen, die hebben geleid tot een toename van broeikasgasemissies. Bovendien lijken de koolstofverwijderingen van Zweden niet op schema te liggen om te voldoen aan de EU-doelstelling voor 2030 voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw. Er zijn verdere beleidsmaatregelen nodig om deze doelstellingen te bereiken, onder meer via brandstofbelasting en stimulansen voor duurzaam bosbeheer.

(22) Zweden is nog steeds de lidstaat met het hoogste aandeel hernieuwbare energie in zijn eindenergieverbruik. Capaciteits- en transmissiebeperkingen van het stroomnet belemmeren echter de verdere uitrol van hernieuwbare energiebronnen. Het is van groot belang dat deze beperkingen worden weggewerkt, aangezien het eindelektriciteitsverbruik in Zweden tot 2045 naar verwachting significant zal stijgen door de toegenomen elektrificatiebehoeften van industrie en vervoer. Als het onbenutte potentieel voor hernieuwbare energie in Zweden kan worden ontsloten, zou dit de elektrificatie van industrieën in het zuiden van het land ten goede komen, alsook de innovatieve en groene industriële ontwikkeling en decarbonisatie in het noorden kunnen ondersteunen.

(23) De huidige vergunningsprocedures belemmeren nieuwe grootschalige projecten voor schone industrie en de uitbreiding van de Zweedse productiecapaciteit voor hernieuwbare energie. Lang aanhoudende en complexe procedures leiden onder meer tot onzekerheid op investeringsgebied en belemmeren de uitvoering van windenergieprojecten op zee en op land. Zweden zou er baat bij hebben de onlangs vastgestelde gerichte lokale compensatieregelingen uit te breiden en daarop voort te bouwen, en de belemmeringen die voortvloeien uit inefficiënte vergunningsprocedures en vetorechten van gemeenten verder weg te nemen.

(24) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Zweden gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie.

(25) Hoewel Zweedse leerlingen beter dan het EU-gemiddelde presteren waar het gaat om digitale en basisvaardigheden, zijn de schoolprestaties op het gebied van basisvaardigheden sinds 2018 gedaald ([17]). Het onderwijssysteem garandeert geen kansengelijkheid, wat tot uiting komt in de ondermaatse prestaties op het gebied van basisvaardigheden, met name onder leerlingen met een migratieachtergrond of uit kansarme sociaal-economische milieus, die ook vaker bij elkaar op bepaalde scholen zitten. Leerlingen uit kansarme milieus zijn ook ondervertegenwoordigd op particuliere scholen, die gemiddeld genomen soepeler zijn met het toekennen van cijfers en waarvan de leerlingen dus betere kansen hebben om in aanmerking te komen voor een vervolgstudie. Een aanzienlijk deel van de leerlingen sluit het verplicht onderwijs af met te lage of onvolledige cijfers, waardoor zij niet rechtstreeks in aanmerking komen voor een nationaal programma in het hoger middelbaar onderwijs. Het tekort aan gekwalificeerde leerkrachten, vooral op scholen en voor- en vroegschoolse educatie en opvang met veel leerlingen uit kansarme milieus, vormt een risico voor de kwaliteit en gelijkheid van het onderwijsstelsel en betekent dat de onderwijsresultaten nog meer achteruitgaan. Zweden zou er goed aan doen voort te bouwen op recente hervormingsvoorstellen die erop gericht zijn de onderliggende oorzaken van ongunstige trends op het gebied van kansengelijkheid en prestaties aan te pakken.

(26) Niettegenstaande de inspanningen blijven er in bepaalde sectoren en beroepen, zoals de gezondheidszorg, de IT-sector en het onderwijs, tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden bestaan, die nog worden verergerd door de gebrekkige aansluiting tussen onderwijs en opleiding enerzijds en de vraag op de arbeidsmarkt anderzijds. Dit heeft een negatief effect op het concurrentievermogen van Zweden en leidt tot structurele werkloosheid. Er zijn verscheidene regio's met een tekort aan arbeidskrachten, zoals de dunbevolkte gebieden in het noorden, terwijl er in andere regio's een overschot aan arbeidskrachten is. Daaruit blijkt dat de arbeidsmobiliteit moet worden vergroot en de openbare diensten en voorzieningen moeten worden verbeterd zodat werknemers kunnen verhuizen naar regio's waar de beschikbare arbeidskansen beter aansluiten bij hun vaardigheden. Ondanks de toenemende deelname aan beroepsonderwijs en -opleiding wordt het land nog steeds geconfronteerd met uitdagingen bij de aanpassing aan de behoeften van de arbeidsmarkt en is het percentage afgestudeerden met een baan die aansluit bij hun onderwijs en opleiding gedaald. Het effect van de maatregelen die zijn genomen om te zorgen voor een snellere integratie van mensen uit kwetsbare groepen, in het bijzonder mensen met een migratieachtergrond of uit kansarme milieus, op de arbeidsmarkt is tot dusverre beperkt gebleven en Zweden heeft nog steeds het hoogste werkloosheidspercentage in de EU voor mensen die buiten de EU zijn geboren. Door hun lagere opleidingsniveau en beperkte vaardigheden zijn personen uit kwetsbare groepen minder goed inzetbaar,

BEVEELT AAN dat Zweden in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Ervoor zorgen dat de netto-uitgaven in overeenstemming zijn met de door de Raad op 21 januari 2025 aanbevolen maximale groeipercentages, gezien de door de Commissie voor 2026 verwachte materiële afwijking ten opzichte van het aanbevolen maximum voor de netto-uitgaven. De defensiegereedheid versterken en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiënte besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU.

2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeleidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie en de flexibiliteit waarin het kader voor het cohesiebeleid voorziet.

3. De efficiëntie van de huizenmarkt verbeteren, onder meer door hervormingen op de huurmarkt door te voeren. Investeringen in woningbouw stimuleren en structurele belemmeringen wegnemen om tekorten te verminderen, met name in stedelijke gebieden. De prikkels voor het aangaan van schulden verminderen, onder meer door de hypotheekrenteaftrek af te schaffen of te verminderen.

4. Ervoor zorgen dat de doelstellingen op het gebied van de reductie en verwijdering van broeikasgasemissies worden verwezenlijkt, met name door de emissies van het wegvervoer te verminderen. De energietransmissienetten uitbreiden en moderniseren. De vergunningsprocedures voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen versnellen en stroomlijnen, met name voor offshore- en onshore-windenergie, en het intrekken van verleende vergunningen vermijden.

([17]) Volgens de PISA-resultaten.

5. De onderwijsresultaten verbeteren, met name van leerlingen uit kansarme sociaal-economische milieus of met een migratieachtergrond, het tekort aan gekwalificeerde leerkrachten aanpakken en gelijkheid in het onderwijsstelsel waarborgen. De vaardigheden van de beroepsbevolking ontwikkelen en het tekort aan vaardigheden en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden aanpakken door middel van gerichte beleidsmaatregelen, waaronder actieve arbeidsmarktbeleidsmaatregelen, en door middel van steun en stimulansen om de integratie op de arbeidsmarkt te verbeteren, met name van personen uit kansarme sociaal-economische milieus of met een migratieachtergrond.

Gedaan te Brussel, 10 juli 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

S. HARRIS